

Vyhodnotenie prieskumu v oblasti drogovej prevencie

Prieskum je zameraný hlavne na zisťovanie vzťahu k drogám, experimentovanie s nimi, ale aj na spôsob trávenia voľného času, výchovu rodičov a pod. Otázky v dotazníku č.1 boli veľmi rôznorodé, takže podrobne interpretované výsledky by boli rozsiahle a málo prehľadné, preto sme sa zamerali len na tie výsledky, ktoré sú pre našu prácu v prevencii zaujímavé a využiteľné pre budúcu prácu s deťmi. Niektoré otázky boli nejednoznačné, preto sme nimi získané výsledky nebrali ako reliabilné. A niektoré otázky sa v oboch dotazníkoch opakovali.

Prieskum sme robili na 10 základných školách /z toho 7 bolo s s vyuč. jaz. slovenským a 3 s vyuč. jaz. maďarským/. Spolu nám vyplnilo dotazníky 337 detí, z toho 185 chlapcov /55 %/ a 152 dievčat /45 %/. Z mestských škôl sme mali 228 detí /68 %/ a z dedinských škôl 109 detí /32 %/.

Dotazníky vyplňali v júni 2006 žiaci 8. ročníkov. Administrátormi dotazníkov boli odborní pracovníci PPP Galanta.

Pohlavie		
chlapci	185	55%
dievčatá	152	45%

Školu navštievujem		
mesto	228	68%
dedina	109	32%

Prekvapivo vysoký je počet detí, ktoré žijú v úplnej rodine, až 79 %. Pravdepodobne viaceré deti presne nepochopili otázku čo je úplná rodina a v tých 79 %-ach sú aj deti rozvedených rodičov, ktorí nežijú sami, lebo si našli ďalších partnerov /ani nemusia byť znova zosobášení/.

Moja rodina je		
úplná	266	79%
len otec	9	3%
len matka	38	11%
iné	15	7%

1. dotazník

V otázke č.2 sme mapovali názor detí na užívanie drog. Otázka: „Aký je tvoj názor na užívanie drog“, obsahuje 13 možností, ku ktorým sa deti vyjadrovali kladne alebo záporne, prípadne zvolili odpoveď „neviem“. Na 9 možností odpovedali „nezaujímavo“ pre nás, čo znamená , že odpovede sú v súlade so sociálnymi hodnotami a prosociálnym správaním. 4 možnosti nám prinášajú odpovede hodné pozornosti odborníkov pracujúcich v školstve.

- „Drogy pomáhajú cítiť sa dobre.“ 50 % chlapcov a 45 % dievčat si myslí, že je to tak. Aj keď je to pravda, inak by drogy neboli také atraktívne pre drogovo závislých, v spojení s kladnou odpoveďou na 2. možnosť : „Drogy dodávajú odvahu“ vyvstáva pred nami úloha vedieť rozumne vysvetliť a argumentovať, prečo si s drogami nezačínať a neužívať ich. Na spomenutú 2. možnosť kladne odpovedalo 46 % chlapcov a 33 % dievčat.
Odpovede na 3. možnosť: „S drogami si nájdeš nových priateľov“ sú pre nás zaujímavé tým, že až tretina žiakov odpovedala „áno“ alebo „neviem“. Podobne na 4. možnosť: „Drogy ťa urobia nešťastným“ až tretina odpovedajúcich uviedla, že „nie“ alebo „neviem“. Z tejto tretiny môžeme očakávať pri súhre viacerých faktorov /napr. nuda, chut' skúsiť niečo nové a pod./ experimentátorov s drogami v budúcnosti. Táto tretina je pre nás výzvou v ďalšej práci, aj odpoveďou pre skeptikov, ktorí tvrdia že drogová prevencia nemá veľký význam.

Drogy pomáhajú cítiť sa dobre		
	chlapci	dievčatá
áno	50%	45%
nie	35%	22%
neviem	15%	33%

Drogy dodávajú odvahu		
	chlapci	dievčatá
áno	46%	33%
nie	27%	29%
neviem	27%	37%

S drogami si nájdeš nových priateľov		
	chlapci	dievčatá
áno	18%	10%
nie	72%	70%
neviem	11%	20%

Drogy t'a urobia nešťastným		
	chlapci	dievčatá
áno	71%	69%
nie	12%	6%
neviem	17%	24%

Otázkou č.3 sme zistovali informovanosť detí o vzniku závislosti na niektorých drogách. Otázkou sme sa pýtali na 11 drog, či sa na ne vytvára závislosť. Odpovede na 7 z nich sú pre nás „zaujímavé“ /z hľadiska ďalšej práce s mladými v oblasti prevencie/.

Drogy:

LSD – 32 % chlapcov a 42 % dievčat odpovedalo „neviem“ na otázku, či sa na túto drogu vytvára závislosť. Známa synteticky vyrábaná a halucinogénna droga „detí lásky“ rozšírená v USA v 60-tych rokoch nie je pre naše deti až taká známa. Vo všeobecnosti u nás prevláda medzi učiteľmi mienka, že deti sú dobre informované o drogách a nie je potrebné s nimi už pracovať v tejto oblasti. Niektoré drogy, ktoré sú u nás ľahko dostupné, príp. drahé, však zostávajú pre mnohých mladých neznáme.

Marihuana – je u nás jednou z najčastejšie užívanou nelegálnej drogou. Experimentujú s ňou už deti na základných školách a medzi stredoškolákmami a vysokoškolákmami je dosť rozšírená. Má povest' neškodnej drogy, čo živia aj opakovane pokusy niektorých ľudí zlegalizovať jej užívanie u nás aj v susednom Česku. Zodpovedajú tomu aj odpovede našich žiakov na otázku, či vzniká závislosť na marihanu. Len 60 % chlapcov /ale 81 % dievčat/ odpovedalo kladne.

Lieky - Len 58 % chlapcov a 68 % dievča si myslí, že vzniká závislosť na liekoch užívaných v nadmerných množstvach bez lekárskeho predpisu. Podobne ako pri LSD pre nás tieto odpovede znamenajú, že naši mladí potrebujú doplniť informácie o vlastnostiach a účinkoch niektorých drog.

Crack – Platí to isté ako o LSD – slabá informovanosť. Napriek tomu, že sa na crack vytvára závislosť veľmi rýchlo, kladne odpovedalo na otázku či vzniká závislosť pri jeho užívaní 68 % chlapcov a 60 % dievčat. Odpoveď „neviem“ – 25 % chlapcov a 38 % dievčat. Aj crack patrí medzi ľahko dostupné drogy na Slovensku.

Alkohol – je droga, ktorá je u nás všadeprítomná, na oslavách doma i v spoločnosti. Je tolerovanou súčasťou bežného života na Slovensku. Nespočetnekrát rozpitvávané krátkodobé i dlhodobé účinky na fyzické a psychické zdravie človeka. Napriek tomu 23 % chlapcov a 13 % dievčat vo veku 14 rokov odpovedá na otázku, či vzniká závislosť na alkohole „nie“. Neinformovanosťou to určite nebude.

Prchavé látky – Len 60 % chlapcov a 54 % dievčat tvrdí že na prchavé látky sa vytvára závislosť. Vzhľadom k cenovej dostupnosti /niekedy sa prchavé látky nazývajú drogou chudobných/ a rozšíreného „fetovania“ už 12 a 13-ročných chlapcov zo sociálne slabších rodín je odpoveď „neviem“ u 21 % chlapcov a 34 % dievčat prekvapivá a zrejme si vyžaduje hlbšiu analýzu.

Amfetamíny – Vysoké percento odpovedí „neviem“ /31 % chlapcov a 44 % dievčat/ hovorí o nepoužívaní tohto názvu v bežnej komunikácii medzi mladými. Je pre nich neznámy. Asi by bolo užitočnejšie pracovať s konkrétnymi názvami drog, ktoré do tejto skupiny patria, napr. pervitín /piko/, extáza alebo lieky na povzbudenie.

Myslíš si, že vzniká závislosť na LSD		
	chlapci	dievčatá
áno	58%	56%
nie	9%	2%
neviem	32%	42%

Myslíš si, že vzniká závislosť na marihuane		
	chlapci	dievčatá
áno	60%	81%
nie	34%	8%
neviem	7%	11%

Myslíš si, že vzniká závislosť na liekoch v nadmer. množstvách bez predpisu		
	chlapci	dievčatá
áno	58%	68%
nie	16%	9%
neviem	26%	23%

Myslíš si, že vzniká závislosť na cracku		
	chlapci	dievčatá
áno	68%	60%
nie	7%	2%
neviem	25%	38%

Myslís si, že vzniká závislosť na alkohole		
	chlapci	dievčatá
áno	73%	81%
nie	23%	13%
neviem	4%	6%

Myslíš si, že vzniká závislost' na prchavých látkach		
	chlapci	dievčatá
áno	60%	54%
nie	18%	11%
neviem	21%	34%

Mysliš si, že vzniká závislosť n a amfetamínoch		
	chlapci	dievčatá
áno	58%	54%
nie	11%	3%
neviem	31%	44%

Otázku č.4 sme zistovali, či deti počuli o iných závislostiach okrem závislosti na návykových látkach. Vymenovali až 16 rôznych závislostí: hracie automaty, počítačové hry, internet – chat, mobil, TV, práca, jedlo, sex, karty, nakupovanie, hazardné hry, sladkosti, chudnutie, peniaze, stávkovanie, šport

Na otázku č.5: Fajčenie cigariet spôsobuje ... deti odpovedali tak, že poznajú zdravotné poškodenie organizmu, ktoré spôsobujú cigarety. Ide o rakovinu pľúc a dýchacích ciest, dýchacie ťažkosti, poškodenie plodu počas tehotenstva. Jediným prekvapujúcim zistením je, že 20 % chlapcov a 34 % dievčat nevie, či fajčenie spôsobuje aj srdcovocievne ochorenia. A na Slovensku je každý rok najviac úmrtí na srdcovocievne choroby.

Fajčenie cigariet spôsobuje srdcovocievne ochorenia		
	chlapci	dievčatá
áno	69%	65%
nie	10%	1%
neviem	20%	34%

Otázkou č.7 sme zistovali, od koho získali žiaci vedomosti o drogách. Poradie možností chlapcov a dievčat sa líši.

Chlapci : televízia Dievčatá: učitelia v škole
 učitelia v škole televízia
 kamaráti rodičia
 rodičia kamaráti

Prekvapivé na týchto poradiach u chlapcov aj dievčat je, že kamaráti skončili na 3. príp. 4. pozícii. Je to pozitívna informácia, ktorá hovorí, že skôr než si začnú informácie tohto druhu deti aktívne vyhľadávať samy, už ich dostanú v materských, základných školách, v masovokomunikačných prostriedkoch. V masovkom. prostriedkoch sú však niekedy drogy prezentované v pozitívnom svetle, príp. sú bagatelizované ich negatívne zdravotné účinky a vytváranie závislosti na nich.

Získané vedomosti o drogách		
	chlapci	dievčatá
z televízie	59%	56%
v škole od učiteľov	42%	64%
od kamarátov	40%	38%
od rodičov	33%	47%
z iných zdrojov	18%	9%

Otázka č. 9: „Užil si už niektorú z nasledujúcich drog a ak áno, kol'kokrát ?“ Výsledky, ktoré máme uvedené v tabuľke sú v súlade s tými, ktoré sme získali v našom okrese už v minulosti. 70 % chlapcov a 75 % dievčat už pilo alkohol, 52 % chlapcov a 48 % dievčat už fajčilo /z toho 18 % chlapcov a 12 % dievčat viac ako 10-krát/. Zaujímavé pre nás je, že 10 % chlapcov a 8 % dievčat už užilo marihanu. Vzhľadom k tomu, že ide o 14-ročné deti, je to vysoké číslo.

Ako často si už užil nasledujúce drogy								
	menej ako 10x		viac ako 10x		pravidelne		vôbec	
	chlapci	dievčatá	chlapci	dievčatá	chlapci	dievčatá	chlapci	dievčatá
alkohol	43%	52%	26%	22%	1%	1%	30%	25%
cigarety	27%	27%	18%	12%	8%	8%	48%	53%
marihuana	10%	8%	5%	0%	1%	1%	84%	91%

Na otázku č.10: „Akým spôsobom si získal /a/ drogu ?“ odpovedalo 74 % chlapcov a 82 % dievčat že „nikdy som neužil drogu“, pritom v predchádzajúcej otázke 70 % chlapcov a 75 % dievčat uviedlo, že už konzumovali alkohol. Predpokladáme, že zo strany detí nešlo o úmysel klamať, ale o nejednoznačné chápanie pojmu „droga“. Väčšinou pod drogou rozumieme nelegálnu drogu. A v tom prípade sú tie vysoké čísla tých, ktorí nikdy neužili drogu namieste. Odpovede detí aj v našom prieskume potvrdzujú zistenia aj iných prieskumov /príp. výskumov/, že najčastejšie dostávajú drogy na experimentovanie mladí ľudia od svojich kamarátov.

Akým spôsobom si získal drogu?		
	chlapci	dievčatá
nikdy som neužil drogu	74%	82%
od kamaráta	14%	11%
od súrodenca	0%	0%
od cudzieho človeka	2%	0%
od rodiča	0%	3%
zobral sám	9%	4%

Otázka č.11 potvrdzuje to, čo sme písali pri predchádzajúcej otázke o pojme „droga“. Kedže tu v zátvorke boli spomenuté alkohol a cigareta, počet žiakov, ktorí odpovedali „nikdy som neužil“ klesol oproti predchádzajúcej otázke na 50 % u chlapcov a 44 % u dievčat. Pre nás zaujímavým výsledkom je, že najčastejšie mladí ľudia siahajú po droge zo zvedavosti. Aj táto informácia je v súlade s výsledkami iných prieskumov a výskumov.

Čo ťa viedlo k užitiu drogy (napr. cigareta, alkohol)	chlapci	dievčatá
nikdy som neužil	50%	44%
túžba pocitu eufórie	6%	4%
byť súčasťou skupiny	9%	7%
zabudnúť na problémy	3%	5%
nemal som čo robiť	2%	1%
bol som zvedavý	22%	21%
nevedel som že je to droga	1%	1%
iný dôvod	6%	15%
nepamäťam sa	1%	2%

Otázka č.12 mapuje pre nás voľnočasové aktivity našich ôsmakov. Trávenie voľného času sa líši podľa pohlavia. Chlapci najčastejšie športujú – 63 %, hrajú počítačové hry – 40 % a chodia s partiou von – 37 %. Dievčatá najčastejšie chodia partiou von – 60 % , pozerajú telku – 47 % a robia iné činnosti – 44 %.

Čo robíš najčastejšie vo voľnom čase	chlapci	dievčatá
hrávam počítačové hry	40%	18%
čítam knihy zo záujmu	5%	22%
nudím sa	9%	8%
športujem	63%	38%
iné činnosti	29%	44%
hrám na hracích automatoch	1%	0%
chodím s partiou von	37%	60%
som s rodinou	14%	22%
pozerám telku	28%	47%

V **otázke č. 13**, ktorou sa pýtame, čo je pre nich v živote najdôležitejšie, nie sú interpohľavné rozdiely. Chlapci aj dievčatá majú nasledovné poradie: zdravie, vzťahy s ľuďmi a vzdelanie. Líši sa len výška percenta, teda počet chlapcov alebo dievčat, ktorí možnosti vybrali.

Chlapci: zdravie 74 %, vzťahy s ľuďmi 54 %, vzdelanie 40 %
Dievčatá: zdravie 91 %, vzťahy s ľuďmi 75 %, vzdelanie 54 %

Čo je pre teba v živote najdôležitejšie	chlapci	dievčatá
auto	17%	5%
vzdelanie	40%	54%
užívať si	30%	18%
náboženstvo, viera	8%	7%
vzťahy s ľuďmi	54%	75%
peniaze	38%	32%
počítač	12%	1%
radosť a humor	39%	47%
zdravie	74%	91%
sláva	12%	3%
iné	8%	7%

Otázka č.15 : „U nás v rodine pije /alkohol/“ je nejednoznačná, umožňujúca rôzny výklad, rôzne chápanie, preto ju nevyhodnocujeme.

V otázke č.16: „Mojim rodičom záleží na tom, ako a s kým trávim svoj voľný čas“ a **otázke č.17:** „Používajú tvoji rodičia telesné tresty odpovedali deti konformne tak, aby „nezhodili“ svojich rodičov. Ich odpovede nie sú v týchto otázkach dôveryhodné.

Otázka č.18 : „ Poznáš niekoho, kto pravidelne užíva drogy ?“ je nejednoznačná kvôli neupresnenosti pojmu droga. Síce vidíme, že približne polovica žiakov pozná niekoho, kto pravidelne užíva drogy, ale nevieme, koľkí z nich mysleli len nelegálne drogy a koľkí z nich tam započítalo aj pravidelných fajčiarov alebo pijanov.

Poznáš niekoho kto pravidelne užíva drogy?		
	chlapci	dievčatá
áno	57%	56%
nie	43%	44%

V **otázke č. 19** je pre nás zaujímavá informácia, že len 8 % žiakov a 4 % žiačok skúsili opakovane chodiť poza školu, 19 % žiakov a 11 % žiačok skúsil vynútiť sa vyučovaniu raz a už to nezopakovali.

Bol si už niekedy poza školu?		
	chlapci	dievčatá
skúsil som to a zopakoval	8%	4%
skúsil iba raz	19%	11%
neskúsil	73%	85%

V **otázke č.21** mali deti voľne povedať, kto je ich vzorom. Prekvapivo sa na 1. mieste umiestnila mama, na 2. mieste otec a na 3. mieste športovci.

Aký máš v živote vzor, idol, ktorému by si sa chcel podobat?	
športovci	13,4%
popové hviezdy	7,1%
herci	3,0%
mama	15,4%
otec	13,9%
babka, teta, strýko, švagor	1,8%
sesternica, bratranec	0,9%
priateľ, kamarát	1,8%
podnikateľ	1,2%
nemá, chcem byť sám sebou	3,9%
svätí	0,6%
spolužiačka	0,6%
vedec	0,6%
tanečnica	0,6%
politik	0,3%
súrodencovia	0,6%
učiteľ	0,6%
hudobník	0,3%

V **otázke č.22** sme sa pýtali, či rodičia dohliadajú na to, aby deti pravidelne navštevovali záujmové krúžky, rôzne podujatia, športové aktivity a pod. Napriek tomu, že ide o 14-ročných, len 11 % chlapcov a 9 % dievčat uviedlo, že im /rodičom/ to je jedno.

Rodičia dohliadajú na to, aby pravidelne navštevoval záujmové krúžky a podujatia		
	chlapci	dievčatá
áno a to preháňajú	15%	5%
skôr áno	38%	35%
skôr nie	30%	34%
je im to jedno	11%	9%

V **otázke č.23** odpovede prekvapivo hovoria o tom, že len 6 % chlapcov a 9 % dievčat si myslí, že rodičia im nedávajú dostatok slobody. Až 85 % chlapcov a 82 % dievčat si myslí že má dostatok slobody /na škále od trochu, skôr áno až po „som o tom presvedčený“/.

Myslím si, že rodičia mi dávajú dostatok slobody		
	chlapci	dievčatá
nemyslím si to	6%	9%
len trochu	12%	20%
neviem	8%	9%
skôr áno	40%	42%
som o tom presvedčený	33%	20%

O starostlivosti rodičov o svoje deti hovoria odpovede na **otázku č.24**. Aj keď túto starostlivosť pocituje ako prehnanú až 60 % chlapcov a 52 % dievčat. 40 % chlapcov a 48 % dievčat nemá pocit, že sa rodičia až príliš snažia radiť, s kým sa majú priateľiť, čomu sa majú venovať a na akú školu majú ísť.

Rodičia mi radia s kým sa priateľím, čomu sa mám venovať a na akú školu ísť		
	chlapci	dievčatá
je to tak	26%	24%
skôr áno	34%	28%
skôr nie	24%	31%
nie je to tak	16%	18%

Otázka č. 25: „Stáva sa , že mi rodičia niečo zakážu“, nám dáva očakávaný výsledok, keď 80 % detí odpovedalo, že „niekedy“.

Otázkou č.26 sme zistovali, koľko času trávia žiaci vo veku 14 rokov denne pri počítači. / Poslednú možnosť „hrávam sa len zriedkavo“ neberieme do úvahy, pretože ani obsahovo ani formálne neladí s ostatnými možnosťami./ Odpovede sú interpohľavne rozdielne.

Chlapci: 26 % z nich trávi denne pri počítači 1-2 hodiny a 18 % z nich 0-1 hodinu.
Dievčatá: 21 % z nich trávi denne pri počítači 0-1 hodinu a 15 % z nich 1-2 hodiny.

Koľko času tráviš denne pri počítači?		
	chlapci	dievčatá
0-1 hodinu	18%	21%
1-2 hodiny	26%	15%
2-3 hodiny	14%	8%
viac ako 3 hodiny	14%	7%
hrávam sa len zriedkavo	28%	48%

Otázka č.27: počítačové hry, ktoré najčastejšie hrávajú

chlapci: akčné, strategické a športové

dievčatá: hry zamerané na simuláciu života , internet - chatovanie

Aké počítačové hry najčastejšie hrávaš?											
	Galanta	Galanta	Sered'	Sered'	Šoporňa	Trstice	Galanta	Mostová	Trstice		
	G. Dusíka	SNP	P.O.H.	Komens.			VJM	VJM	VJM	Spolu	
akčné strategické preteky áut simulácia života karty internet-chat športové erotické historické vedomostné zábavné	2,1%	8,3%	1,2%	3,6%	2,7%	0,3%	1,8%	2,1%	3,6%	25,5%	
	1,5%	4,2%	3,0%	3,3%	3,3%	0,6%	3,6%	2,1%	1,2%	22,6%	
	1,8%	1,8%	1,2%	4,2%	0,9%	0,3%	1,8%	0,3%	4,7%	16,9%	
	2,7%	1,2%	0,6%	3,3%	2,4%	0,3%	2,4%	0,3%	2,1%	15,1%	
	0,9%		0,3%	0,3%	0,3%	2,7%	2,1%	0,3%	0,6%	7,4%	
	1,2%	0,9%	3,3%	3,0%	0,3%		0,6%	2,1%	1,5%	12,8%	
	1,8%	3,0%	1,8%	4,5%	3,0%	0,6%	1,2%	0,9%	4,2%	20,8%	
	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,6%		0,3%			2,1%	
		0,3%								0,3%	
		0,3%						0,3%		0,6%	
										1,8%	1,8%

Otázka č.28: „Venuješ sa nejakým záujmovým krúžkom?“ Áno odpovedalo 44 % chlapcov a 36 % dievčat. Treba však podotknúť, že aj mimo záujmových krúžkov sa môžu deti venovať svojim záľubám, a to veľmi intenzívne a dlhé roky.

Venuješ sa nejakým záujmovým krúžkom?		
	chlapci	dievčatá
áno	44%	36%
nie	56%	64%

2. dotazník

Otázka č.1 / „Často sa nudíš vo voľnom čase?“/ je zaujímavá v súvislosti s otázkou č.11 z prvého dotazníka, kde sme sa pýtali, čo viedlo žiakov k užitiu drogy. 68 % chlapcov a 80 % dievčat uviedlo, že sa aspoň občas nudia a 22 % chlapcov a 21 % dievčat uviedlo, že užili drogu zo zvedavosti.

Často sa nudíš vo voľnom čase?		
	chlapci	dievčatá
áno	10%	7%
občas	58%	72%
nie	32%	21%

Otázka č.2 a 3 mapujú návštevnosť diskoték maloletými deťmi a ich názor na užívanie drog počas diskoték. Na diskotéky, ktoré sa začínajú väčšinou v neskorých nočných hodinách, chodí aspoň občas 47 % chlapcov a 52 % dievčat. Na otázku či patria k sebe alkohol a diskotéka odpovedalo kladne 56 % chlapcov a 57 % dievčat. Diskotéky sú známe aj zvýšeným užívaním tzv. diskotékových /amfetamínových/ drog. Stojí za zváženie kontrola diskoték mestskými policajtmami kvôli účasti maloletých na nich .

Chodíš vo voľnom čase na diskotéky?		
	chlapci	dievčatá
áno	19%	11%
občas	28%	41%
nie	53%	48%

Patria k sebe alkohol a diskotéka?		
	chlapci	dievčatá
áno	56%	57%
nie	44%	43%

Otázku č.6 môžeme porovnať s otázkami č.5 a 9 prvého dotazníka. 62 % chlapcov a 65 % dievčat si myslí, že nemusí každý aspoň raz skúsiť cigaretu, pritom len 48 % chlapcov a 53 % dievčat zatiaľ nevyfajčilo ani jednu cigaretu. Otázkou č. 5 sme zisťovali informovanosť ôsmakov o zdravotných rizikach fajčenia a môžeme konštatovať, že táto informovanosť je veľmi dobrá, napriek tomu neodradzuje minimálne 26 % chlapcov a 20 % dievčat od opakovaného fajčenia.

Myslíš si, že každý by mal raz skúsiť cigaretu?		
	chlapci	dievčatá
áno	38%	35%
nie	62%	65%

Otázka č. 8 a otázka č.10 z 2. dotazníka a otázka č.11 z 1. dotazníka sú zamerané na požívanie alkoholu. Na otázku, či našim ôsmakom zvyknú naliať alkohol na rodinných oslavách, odpovedalo 71 % chlapcov a 80 % dievčat že áno príp. občas. Tieto odpovede ladia s odpoveďami na otázku z prvého dotazníka, ako často užili alkohol, kde 70 % chlapcov a 75 % dievčat odpovedalo, že minimálne raz. Na ďalšiu otázku pre tých, čo už ochutnali alkohol, kde najčastejšie pijú alkohol, odpovedalo 48 % chlapcov a 46 % dievčat že doma a 43 % chlapcov a 49 % dievčat že s priateľmi. Podotýkame, že alkohol v byte voľne dostupný a deti sú doma samé, môžu po alkohole siahnuť aj bez vedomia rodičov. Pokial' je alkohol v byte voľne dostupný a deti sú doma samé, môžu po alkohole siahnuť aj bez vedomia rodičov.

Zvyknú ti naliať na rodinných oslavách alkohol?		
	chlapci	dievčatá
áno	29%	29%
občas	42%	51%
nie	29%	20%

Kde najčastejšie piješ alkohol?		
	chlapci	dievčatá
doma	48%	46%
s priateľmi	43%	49%
nie	9%	5%

Na **otázku č.11** z 2. dotazníka odpovedalo 90 % žiakov že ľudia nemusia vyskúšať nelegálnu drogu, aby poznali jej účinky na sebe.

Otázky č. 12 a13 mapujú prostredie, v ktorom deti vyrastajú, aká veľká je ponuka drogy. Galanta a Sered' sú známe prevahou ponuky drogy nad dopytom. Potvrdzujú to aj odpovede našich 14-ročných žiakov, keď 22 % chlapcov a 13 % dievčat odpovedalo, že už boli ponúknutí nelegálnej drogou a 40 % chlapcov a 37 % dievčat má minimálne jedného kamaráta, ktorí užívajú nelegálne drogy.

Vzhľadom na vek odpovedajúcich žiakov sú to vysoké čísla, ktoré zvyšujú riziko experimentovania s nelegálnymi drogami.

Ponúkol t'a už niekto nelegálnej drogou?		
	chlapci	dievčatá
áno	22%	13%
nie	78%	87%

Užívajú niektorí tvoji kamaráti nelegálne drogy?		
	chlapci	dievčatá
niektorí	31%	27%
jeden	9%	10%
nie	60%	63%

Otázky č.14 a 15 sledujú názory mladých na nelegálne drogy. 33 % chlapcov a 22 % dievčat si myslí, že sú nelegálne drogy, ktoré nevytvárajú závislosť a 21 % chlapcov a 13 % dievčat tvrdí, že niektoré nelegálne drogy sú neškodné pre človeka. Najčastejšie má takýto pozitívny obraz marihuana. Napriek dobrej informovanosti o účinkoch tejto drogy prežívajú medzi mladými mýty o jej neškodnosti, k čomu často prispievajú aj opakované diskusie ohľadom jej legalizácie.

Myslíš si že sú nelegálne drogy, ktoré nevytvárajú závislosť?		
	chlapci	dievčatá
áno	33%	22%
nie	67%	78%

Sú niektoré nelegálne drogy neškodné pre človeka?		
	chlapci	dievčatá
áno	21%	13%
nie	79%	87%

Na záver, v **otázke č.16** druhého dotazníka sme sa pýtali detí, čo by robili, keby zistili, že niektorý ich kamarát je narkoman.

Chlapci najčastejšie odpovedali: 11 % by kamaráta odhovorilo od užívania, prípadne by sa s ním prestali kamarátiť a 10 % by sa mu snažilo nejakým spôsobom pomôcť.

Dievčatá najčastejšie odpovedali: 20 % by sa mu snažilo nejakým spôsobom pomôcť, 16 % by sa snažilo odhovoroviť ho od užívania drog a 8 % by sa prestalo s ním kamarátiť.

Ako by si reagoval, keby si zistil, že niektorý tvoj kamarát je narkoman		
	chlapci	dievčatá
Pomoc (nejakým spôsobom)	10,4%	20,2%
Povedať rodičom	7,1%	8,6%
Odhovoril od užívania drog	11,3%	16,3%
Povedať odborníkovi a poradíť sa s ním	0,6%	1,8%
Nahovoriť na liečenie	2,1%	2,4%
Nekamarátiť sa s narkomanom	11,0%	8,6%
Nezaujímalо by ma to	9,5%	2,4%
Oznámiť na políciu	0,9%	0,3%
Zbil by som ho	0,0%	0,3%
Neviem	0,0%	0,6%
Povedal by som to v škole	0,3%	0,3%